

Сьогодні

Урок
№33

Перехід слів з однієї частини мови в іншу

Мета: ознайомити учнів з процесом переходу слів однієї частини мови в іншу та вивчити основні правила цього явища в українській мові; навчити розрізняти та використовувати слова у різних частинах мови, зокрема іменники, прикметники; розвивати навички визначення частин мови та членів речення, виявляти закономірності у переході слів; сприяти формуванню лексичного багатства та граматичної правильності у вживанні мови.

**Добрий день!
Сіли рівно, озирнулись,
Один одному всміхнулись.
Якщо добре працювати –
Вийдуть гарні результати.
Тож не гаємо ми час,
Бо знання чекають нас!**

1. Який спосіб творення називаємо переходом слів з однієї частини мови в іншу?
2. Чи змінюється синтаксична роль слова через його перехід з однієї частини мови в іншу?
3. Чи змінюється лексичне значення слова через його перехід з однієї частини мови в іншу?

**Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.**

**Робота із
підручником
«Українська мова»
Н. Голуб та ін.,
с. 53-54.**

Прочитайте, визначте, якими частинами мови є виділені слова. Визначте їхню синтаксичну роль у реченні. Чи погоджуєтеся ви з міркуванням, висловленим у 10 реченні? Відповідь обґрунтуйте

1. Між горами **старий** Дніпро, неначе в молоці дитина (Т. Шевченко).
2. **Старий** увійшов до хати (П. Куліш).
3. Мій брат з дитинства мріяв бути **військовим**.
4. **Військовий** корабель охороняє морські рубежі нашої країни.
5. Для виробництва вакцин у світі задіяно всі **передові** технології.
6. Усі ми чекаємо добрих новин з **передової**.
7. Літо швидко пролетіло, і настало **перше** вересня.
8. На **перше** я люблю борщ.
9. **Сучасне** завжди на дорозі з минулого в майбутнє (О. Довженко).
10. **Сучасне** покоління дітей називають «поколінням смартфонів» (3 газети).

1. Між горами ^{Прикм.} старий Дніпро, неначе в молоці дитина (Т. Шевченко).
2. ^{Ім.} Старий увійшов до хати (П. Куліш).
3. Мій брат з дитинства мріяв бути ^{Ім.} військовим.
4. ^{Прикм.} Військовий корабель охороняє морські рубежі нашої країни.
5. Для виробництва вакцин у світі задіяно всі ^{Прикм.} передові технології.
6. Усі ми чекаємо добрих новин з ^{Ім.} передової.
7. Літо швидко пролетіло, і настало ^{Числ.} перше вересня.
8. На ^{Ім.} перше я люблю борщ.
9. ^{Ім.} Сучасне завжди на дорозі з минулого в майбутнє (О. Довженко).
10. ^{Прикм.} Сучасне покоління дітей називають «поколінням смартфонів» (3 газети).

Назвіть слова, що перейшли з однієї частини мови в іншу. З'ясуйте їхнє лексичне значення і синтаксичну роль. Пригадайте, у яких ситуаціях ви використовуєте такі слова

1. І не знецінюйте коштовне. Не загубіться у юрбі. Не проміняйте неповторне на сто ерзаців у собі (Л. Костенко). 2. Молода з друзками, молодий з боярами, співаючи пісень відповідного змісту, ходили по селу й запрошували родичів на весілля (Народна драма). 3. Черговий повідомив про відсутніх у класі. 4. До лікарні привезли пораненого. 5. Раптом серед пернатих зчинився переполох. 6. Бересток зустрічав подорожніх могутньою своєю зеленню (За Т. Осьмачкою).

1. І не знецінюйте коштовне. Не загубіться у юрбі. Не проміняйте неповторне на сто ерзаців у собі (Л. Костенко). 2. Молода з друзками, молодий з боярами, співаючи пісень відповідного змісту, ходили по селу й запрошували родичів на весілля (Народна драма). 3. Черговий повідомив про відсутніх у класі. 4. До лікарні привезли пораненого. 5. Раптом серед пернатих зчинився переполох. 6. Бересток зустрічав подорожніх могутньою своєю зеленню (За Т. Осьмачкою).

З поданими словами складіть по два речення так, щоб слова були різними частинами мови

Старший, учений, варенична, пряма, учительська.

Старший брат подарував мамі букет жовтогарячих троянд.

Старший завжди вчить молодих, бо він мудріший.

Учений дав свої рекомендації щодо подальших досліджень.

Щоб отримати учений ступінь, треба багато працювати.

З поданими словами складіть по два речення так, щоб слова були різними частинами мови

Старший, учений, варенична, пряма, учительська.

На вулиці відкрилася нова варенична, де пропонують різноманітні начинки.

Українська варенична кухня відома своєю смачною їжею.

Пряма дорога краща, ніж серпантинна.

На графіку потягів вказано, що пряма веде до пункту призначення без пересадок.

З поданими словами складіть по два речення так, щоб слова були різними частинами мови

Старший, учений, варенична, пряма, учительська.

Учительська – це місце, де перепочивають педагогічні працівники.

Учительська кімната була наповнена книгами й навчальними посібниками.

- Що нового ви дізналися сьогодні?
- Які почуття викликала у вас тема уроку?
- Чи на всі запитання ви одержали вичерпну відповідь?
- Що було найважливішим на уроці?
- Назвіть 3-4 слова, що визначають суть цього уроку і ваші досягнення.

Сьогодні
31.10.2024

Рефлексія «Загадкові листи»

Сьогодні
на уроці
я навчився/
навчилася...

На уроці
я
запам'ятав/
запам'ятала
...

Найкраще
мені
вдалося...

Найбільше
мені
сподобалося
...

Урок
завершую з
настроєм...

Труднощі
виникали...

Обери лист, який ти хочеш відкрити
(щоби відкрити лист, натисніть на нього)

Сьогодні
31.10.2024

Пояснення домашнього завдання

**Підручник, вправа 135,
сторінка 54
(I, II або III, на вибір).**

